

№№	1308
Получено	11.04.2011 г.

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „доктор”

Автор: контраадмирал Николай Иванов Николов

Тема: „Стратегическо планиране и трансформация на въоръжените сили”

Изготвил становището : полк. доц. д-р Николай Йорданов Досев

1. Актуалност на разработения дисертационния труд

Светът навлезе в новото хилядолетие с коренни променени в политическата, икономическата и военната сфери. Отпадането на двуполусната система на противопоставяне, революцията в информационните технологии, промяната на обществените нагласи по отношение на сигурността, необходимостта от нови отбранителни способности на въоръжените сили (ВС) на държавите са само част от основните предпоставки за извършването на трансформационни процеси във всички области на обществения живот. Наред с трансформацията в най-важните сфери на обществения живот, трансформацията във ВС се явява един естествен процес, продиктуван от новите реалности и новите предизвикателства пред съвременната цивилизация. Като начало на трансформация на въоръжените ни сили може да се посочи приетият през 2004 г. План за организационно изграждане и модернизация на въоръжените сили до 2015 г., който беше актуализиран многократно, въпреки което заложените в него параметри не са изпълнени и до ден днешен. Направеният Преглед на структурата на ВС през 2010 г. и резултатите от него, публикувани в Бялата книга за отбраната и ВС на Р. България, потвърдиха, че на практика трансформацията се заключава

единствено в промяна на числеността на Българската армия, продиктувана най-вече от финансови мотиви, без да се отчита реалната промяна в задачите и средата за сигурност.

В този аспект настоящото изследване е съвсем **навременно, актуално и потребно**. Независимо че тази проблематика е обект на множество публикации през последните години, все още няма цялостно задълбочено изследване посветено на проблемите на трансформацията във ВС на Р. България.

Авторът е успял да определи много точно и научно обосновано целта, обекта, предмета на дисертационния труд, както и научноизследователските задачи за постигане на поставената цел. Съдържанието на отделните глави последователно, смислено и аргументирано спомага за решаването на поставените задачи. Използваният инструментариум е подбран прецизно и позволява генерирането на изводи, отговарящи на резултатите от научните изследвания, обосноваващи първоначално формулираната теза.

Неоспорим принос на автора е третата глава, в която той детайлно излага модела на трансформационното планиране и възможността за неговото приложение в съществуващата практика. На практика в тази глава успешно се решава четвъртата изследователска задача по оптимизиране на съществуващите модели за планиране.

2. Познава ли дисертантът състоянието на проблема и оценява ли творчески литературния материал

Анализът на дисертационния труд показва, че авторът познава задълбочено областта, в която извършва научните си изследвания. В подкрепа на тази теза е фактът, че той е успял творчески да обработи

голяма по обем и актуална по съдържание литература, което му позволява свободно и аргументирано да борави със специализираната терминология, да прави необходимите изводи, както и успешно да съпоставя състоянието на проблема в чуждите армии и у нас. Докторантът демонстрира високо равнище на запознатост със състоянието на досегашната разработеност на проблема в качеството му на обект на научноизследователска дейност.

Особено ценен в това отношение е богатият му практически опит, натрупан по време на дългогодишната му служба в щабовете на ВМС, генералния щаб на БА, завършените курсове във Великобритания и САЩ, както и личното му участие в колектива, разработил Прегледа на структурата на Въоръжените сили. Използваната литература е цитирана коректно, като са спазени изискванията на Закона за авторското право. Всичко това оформя контраадмирал Николов като научен работник с определена индивидуалност и собствен стил в работата, способен сам да формулира и анализира проблемите, да извършва научни изследвания, да прави научнообосновани изводи и да генерира предложения и решения по изследваната проблематика.

3. Избраната методика на изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд

За извършване на изследванията и при разработването на дисертационния труд дисертантът е избрал системния подход. Използването и на някои общонаучни методи, като критичния анализ при проучване на документалните източници и научните публикации и синтеза при обобщаването на данните и фактите, касаещи изследвания проблем, позволяват в стройна и логическа последователност да се решат пос-

тавените изследователски задачи, да се достигнат конкретни научни и приложни приноси и в крайна сметка да се изпълни и основната цел на дисертационния труд – **разработване на научнообоснован и адаптивен подход за стратегическо планиране на трансформацията на ВС.**

4. В какво се заключават научните или научноприложните приноси на дисертационния труд

Научните и научноприложните изследователски приноси в дисертационния труд се гледат на задълбоченото познаване и творческото адаптиране на съвременната военна теория и изследвани поуки от практиката. Считам, че те правилно са формулирани в автореферата, представляват лично дело на докторанта и обогатяват военната наука и практика, като внасят яснота при процесите на планиране на трансформационните процеси.

5. Препоръки за бъдещо използване на научните и научноприложните приноси

Дисертационният труд представлява завършен и добре оформен труд по важен проблем с теоретическо и практикоприложно значение за ВС на Р. България. Получените научни резултати ще допринесат за повишаване на познанията на военните ни специалисти и биха могли да намерят практическа приложимост при обучението на слушателите и курсистите от ВА „Г.С. Раковски” по изучаваната от тях тематика по проблемното направление. Разработеният логически модел на трансформационното планиране може да се използва успешно при бъдещото планиране на трансформацията във ВС.

6. Други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение

Публикациите, свързани с разработването на дисертационния труд – общо 5 на брой (2 самостоятелно и 3 в съавторство), са в научното направление на научното изследване и отразяват основни проблеми и резултати от дисертационния труд.

Авторефератът е разработен съгласно изискванията и съдържа основните проблеми и пътищата за тяхното решение. Той дава пълна представа за научната стойност и практическата приложимост на постигнатите от докторанта резултати.


7. Заключение

Предложеният от контраадмирал Николай Иванов Николов дисертационен труд отговаря напълно на предявените от ЗРАС и правилника за неговото прилагане изисквания. В него има важни научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос за развитието на военната наука и практика.

Постигнатите резултати в дисертационния труд на контраадмирал Николов ми позволяват да изразя своята **положителна оценка** за неговата кандидатура и да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен **“ДОКТОР”** по научната специалност **“Организация и управление на въоръжените сили”** с шифър 05.12.01 на **контраадмирал Николай Иванов Николов**.

Дата 07.04.2011 г.

Рецензент:

полк. инж. доц. д-р  Н. Досев